



**A KÚRIA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**  
**í t é l e t e**

**Az ügy száma:** Kfv.VII.45.019/2025/6.

**A tanács tagjai:** Dr. Magyarfalvi Katalin

a tanács elnöke

Dr. Cséffán József

előadó bíró

Dr. Varga Zs. András

bíró

Dr. Szilas Judit

bíró

Dr. Varga Eszter

bíró

**A felperes:** felperes neve  
(felperes címe)

**A felperes képviselője:** Karácsony Dorina Ügyvédi Iroda

eljáró képviselő: Dr. Karácsony Dorina ügyvéd

(felperesi képviselő címe)

**Az alperes:** Országos Rendőr-főkapitányság  
(alperes címe)

**Az alperes képviselője:** Vértesyné dr. Bokor Katalin Zsuzsanna kamarai jogtanácsos

**A per tárgya:** baleset, betegség szolgálati kötelemekkel összefüggése tárgyában hozott határozat felülvizsgálata

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** felperes

**A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat száma:**

Fővárosi Törvényszék 34.K.708.284/2020/127.

**Rendelkező rész**

A Kúria Fővárosi Törvényszék 34.K.708.284/2020/127. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 35.000 (harmincötezer) forint perköltséget.

A le nem rótt 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen további perorvoslatnak nincs helye.

### **Indokolás**

#### **Tényállás**

[1] Az alperessel hivatásos szolgálati jogviszonyban álló felperes 2005. július 5. napján, szolgálatának ellátása során a nyaki gerinc rándulásával és agyrázkódással járó balesetet szenvedett, amelyet a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság rendőrkapitánya a 157-9-104/2005. ált. számú határozattal szolgálati kötelekkel összefüggőnek és a társadalombiztosítási ellátások szempontjából üzemi balesetnek minősített.

[2] A felperes a munkaköre ellátásához szükséges orvosi alkalmassági vizsgálatok alapján alkalmas volt a beosztásai ellátására, azonban 2020. január 7-től óta folyamatosan betegállományban volt, ezért az alapellátó orvos kezdeményezésére az állományilletékes parancsnok intézkedett az egészségügyi felülvizsgálata (a továbbiakban: FÜV eljárás) megindítása, valamint azzal párhuzamosan a rendvédelmi egészségkárosodási ellátással kapcsolatos eljárás keretében betegsége szolgálati kötelekkel összefüggésének vizsgálata iránt.

[3] Az Országos Rendőr-főkapitány a 2020. július 28. napján kiadmányozott 29000-101/563-14/2020.Szü. számú határozatában (a továbbiakban: elsőfokú határozat) megállapította, hogy a felperes betegségei (amelyek BNO kódjai: M5000, M5010, R42H0, E0790, I10H0, K2590, F4500, F4000) szolgálati kötelekkel nem összefüggőek, nem a szolgálat ellátása során vagy azzal összefüggésben keletkeztek. Határozatát a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 257. § (3) bekezdés és a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek munkavédelmi feladatai, valamint foglalkozás-egészségügyi tevékenysége ellátásának szabályairól szóló 70/2011. (XII. 30.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 28/A. § (6)-(7) bekezdés rendelkezéseiben, valamint Belügyminisztérium Rendvédelmi Szervek I. fokú Felülvizsgáló Orvosi Bizottságának (a továbbiakban: I. fokú FÜV Bizottság) 2020. július 9. napján kelt 827/215/1/2020. FÜVI szakvéleményében (a továbbiakban: I. fokú FÜV szakvélemény), az alapellátó pszichológus 2020. május 11. napján kelt 29000-12/13-1/2020.eü. számú szakvéleményében, a 2020. május 14. napján kiadmányozott 01000/21363-2/2020.ált. számú munkavédelmi vizsgálati jegyzőkönyvben és a 2020. június 17. napján kelt 30500/6023-2/2020.ált. számú vizsgálati jegyzőkönyvben

foglaltakra alapozta. Döntését a járványügyi helyzetre figyelemmel a felperes személyes megjelenésének mellőzésével, a 29000-110/563-1/2020.Szü. számú távmeghallgatási jegyzőkönyvben foglalt írásbeli nyilatkozata figyelembevételével hozta meg.

[4] A felperes a határozattal szemben előterjesztett fellebbezésében kérte az M5000 és az M5010 BNO kóddal rögzített porckorong rendellenességgel kapcsolatos betegségei szolgálati kötelemekkel összefüggésének a megállapítását. Fellebbezésében – egyebek mellett – előadta, hogy az E0790, az I10H0 és az F4500 BNO kódú betegségei nem a szolgálat ellátása során vagy azzal összefüggésben keletkeztek, R42H0, K2590, F4000 kódú betegségei nem voltak, ezért kérte az azokra utalás mellőzését az elsőfokú határozat rendelkező részéből.

[5] A másodfokú rendvédelmi szerv 2020. november 11. napján kelt, BMSZÜ/1658-6/2020. számú határozatával (a továbbiakban: másodfokú határozat) az elsőfokú határozatot helybenhagyta arra hivatkozva, hogy a felperes betegségei nem a szolgálati kötelemekkel összefüggők és betegségei nem a szolgálat ellátása során, továbbá nem azzal összefüggésben keletkeztek.

[6] Az I. fokú FÜV Bizottság a 2020. december 10. napján kelt, 2021. január 6. napján jogerőre emelkedett 2645-351/2020. FÜVI számú határozatában a felperest a hivatásos szolgálatra alkalmatlannak minősítette a Budapest Főváros Kormányhivatala Szakértői Bizottsága a 2020. december 8. napján kelt, BP-03/200/52201-3/2020. számú szakvéleményében (a továbbiakban: BFKH szakvélemény) foglaltak alapján.

[7] A Becsületbíróság a 2021. január 19. napján kelt, 29000-101/563-39/2020.Szü. számú határozatában foglaltak szerint a felperes szándékos vagy súlyosan gondatlan közrehatása nem állapítható meg egészségkárosodása, egészségi alkalmatlansága bekövetkezésében vagy kialakulásában.

[8] Az alperes a 2021. február 5. napján kelt, 29000-170/566/2021.fmi. számú paranccsal a felperes szolgálati jogviszonyát 2021. augusztus 22. napi hatállyal a Hszt. 80. § (2) bekezdés d) pontja és a 82/B. § (6) bekezdése alapján felmentéssel megszüntette.

### **A felperes keresete, az alperes védirata**

[9] A felperes módosított keresetében kérte a határozatok megsemmisítését az alperes új eljárás lefolytatására kötelezése nélkül a Hszt. 257. § (3) bekezdés megsértésére, továbbá a nyaki porckorong megbetegedései szolgálati kötelemekkel összefüggőnek minősítését a munkavédelemről szóló 1993. évi XCII. törvény 87. § 1/D. pontja, a BM rendelet 2. § o) és p) pontja, 28/A. §-a, valamint a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 2. §-a megsértésére hivatkozva.

[10] Kifogásolta, hogy az eljáró rendvédelmi szervek nem küldték meg részére a szakértői véleményeket, a határozatok csak szemelvényeket tartalmaznak a hiányos és aggályos szakvéleményekből, a szakvélemények olyan betegségeket (agorafóbia, szédülés, gyomorfekély) tartalmaznak, amelyekre vonatkozóan orvosi iratok nem állnak rendelkezésére. Álláspontja szerint a porckorong megbetegedései (BNO: M5000, M5010) a szolgálati kötelemekkel összefüggők, amelyek oka a 2005-ben történt munkahelyi balesete. Előadta, hogy a sportolási tevékenysége közrehatott a porckorongsérv kialakulásában, azonban a Becsületbíróság határozata értelmében az egészségkárosodás, egészségi alkalmatlanság következtében vagy kialakulásában szándékos vagy súlyos gondatlan

közrehatása nem állapítható meg. Fájdalmait már 2017-ben jelezte, az alperes orvosai azonban semmit sem tettek annak érdekében, hogy a betegségét diagnosztizálják és kezeljék. Az I. fokú FÜV Bizottság a 2020. december 10. napján kelt, 2645-351/2020. FÜVI számú határozatában megállapította, hogy a hivatásos szolgálatra alkalmatlan.

[11] A felperes a peres eljárás során a tisztességes eljárás követelményeinek a megsértésére, az ügyféli jogának sérelmére is hivatkozott, figyelemmel arra, hogy az eljárás megindulásáról az alperes nem értesítette, ezért nem tudhatta, hogy mely tényállás miatt folytat az alperes eljárást, illetve a bizonyítékokat vele nem ismertették, ezért érdemben az ügyféli jogaival nem élhetett. Álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék 109.K.700.246/2022/12. számú ítéletében foglaltak igazolják, hogy sérülése üzemi baleseti eredetű, a munkabaleset jellege miatt szolgálati kötelezésekkel összefüggő. Összefoglaló nyilatkozatában – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések megjelölése nélkül, a Legfelsőbb Bíróság és a Fővárosi Ítéltábla döntései alapján – az elsőfokú és a másodfokú határozata semmisségére hivatkozott, mert álláspontja szerint az alperes nem tájékoztatta a jogairól, a kötelezettségeiről, az ügyintézési határidőről, az ügyintéző személyéről, az eljárás során keletkezett iratokról, az iratmegismerési és az észrevételezési, nyilatkozattételi jogáról, továbbá az alperes a tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének nem tett eleget.

[12] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását kérte az első és másodfokú határozatában foglaltak megalapozottságára hivatkozva.

### **Az elsőfokú bíróság döntése**

[13] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet – a Hszt. 257. §-a, a BM rendelet 2. § o) és p) pontjai, 28/A. § (1) bekezdése, az NM rendelet 2. § a) pontja, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 43. § (1) bekezdése alapján – elutasította. Az ítélet indokolásában foglaltak szerint az alperes határozata, illetve a kereset jelöli ki a bírósági felülvizsgálat tárgyát és terjedelmét. A felperes fellebbezésében a BNO: M5000 és az M5010 kódú betegségei szolgálati kötelezésekkel összefüggésének, azok szolgálati kötelezések teljesítéséből származásának megállapítását kérte, ezért az alperes másodfokú határozatában csak a fellebbezési kérelem tárgyában dönthetett. A felperes keresetében eljárási jogszabálysértésként – konkrét jogszabályi rendelkezések megjelölése nélkül – az alperes eljárása során készült szakvélemények részére megküldésének elmaradására, anyagi jogszabálysértésként a Hszt. 257. § (3) bekezdés megsértésére (a megjelölt betegségei szolgálati kötelezésekkel összefüggésére, azok szolgálati kötelezések teljesítéséből származására) hivatkozott. Erre figyelemmel a bíróságnak arról kellett döntenie, hogy „az elsőfokú és a másodfokú közigazgatási határozat a vonatkozó anyagi és eljárási jogszabályoknak megfelelt-e, jogszerűen került-e sor annak megállapítására, hogy a felperes M5000 – Nyaki porckorong rendellenesség myelopathiával és M5010 – Nyaki porckorong rendellenesség radiculopathiával betegsége nem a felperes szolgálati kötelezésekkel összefüggő, nem a szolgálatellátás során, szolgálatellátással összefüggésben keletkezett”.

[14] Az elsőfokú bíróság a felperes 2023. január 26-i beadványában, valamint az összefoglaló nyilatkozatában foglaltak vizsgálatát mellőzte arra hivatkozva, hogy a felülvizsgálat terjedelmének kitérítésére – a felperes által korábban nem kért, az alperes elsőfokú és a másodfokú határozatában megjelölt további betegségek (pajzsmirigy, magasvérnyomás, szomatizációs zavar betegségek, szédülékenység, gyomorfekély, agorafóbia betegség) vonatkozásában – a keresetindítási és a keresetváltoztatási határidőn túl

nincs törvényes lehetőség, mert az a per irányának egy további, új vizsgálati irányt adna, továbbá összefoglaló nyilatkozatában a felperes a semmisségi okokra csupán jogszabályi hivatkozások, jogalap nélküli állításokat fogalmazott meg. A bíróságnak a semmisséget a Hszt. 8. § (2) bekezdése alapján hivatalból figyelembe kell vennie, ezért hangsúlyozta, hogy a per tárgyát képező elsőfokú és másodfokú határozat tekintetében semmisségi okok fennállása nem állapítható meg.

[15] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes betegségei szolgálati kötelekkel összefüggésének megállapítása nem az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) hatálya alá tartozó közigazgatási eljárás, ezért az Ákr-ben meghatározott semmisségi okok a megelőző eljárás tekintetében nem vizsgálhatók. A betegségek szolgálati kötelekkel való összefüggésének vizsgálata olyan eljárás, amelyre a Hszt. 257. §-ának, a BM rendeletnek és az NM rendeletnek az egyes rendelkezései irányadóak. Nem találta megalapozottnak a felperesnek az ügyféli jogokra, az ügyintézési határidőre, az ügyintéző személyére, valamint az iratmegismerési, nyilatkozattételi jogára vonatkozó semmisségi kifogásait, hangsúlyozza azonban, hogy a felperes a Hszt. 257. § (1) bekezdése szerinti eljárás hivatalból történő megindításáról tudomással bírt, mert az alperes felhívására a 29000-110/563-1/2020.Szü. számú jegyzőkönyvben részletesen nyilatkozott a szolgálata ellátása körülményeiről és a betegségeiről, továbbá az alperes a BM rendelet 28/A. § (3) bekezdésében foglaltak szerint ismertette a felperessel a munkavédelmi hatósági vizsgálat eredményét, amelyet „nyilvánvalóan meg is kapott”, mert az abban foglaltakra, illetve az ahhoz kapcsolódó hiányosságokra a fellebbezésében hivatkozott. Az eljárásban beszerzett további szakvélemények ismertetésének kötelezettségét jogszabály nem írja elő, ezért ebben a körben az alperes, illetve a másodfokú rendvédelmi szerv mulasztása nem állapítható meg.

[16] A tényállástisztázási kötelezettség és az indokolási kötelezettség teljesítésével kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy az alperes munkavédelmi hatósága a felperes megbetegedése kivizsgálását a BM rendelet 28/A. § (1) bekezdése alapján elvégezte, beszerezte a felperes jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatát, az alperes munkavédelmi felügyelőjének, az illetékes alapellátó orvosnak, az alapellátó pszichológusnak a véleményét, valamint az I. fokú FÜV Bizottság szakvéleményét, amelyek alapján az alperes meghozhatta a elsőfokú határozatot, a felperes fellebbezésére figyelemmel pedig beszerezték a II. fokú FÜV Bizottság szakvéleményét, ezért a BM rendelet 28/A. §-ában meghatározott követelmények teljesültek, az alperes a tényállást teljeskörűen feltárta, a határozatokat a vonatkozó eljárási jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően hozták meg.

[17] Az elsőfokú bíróság a megelőző eljárás során beszerzett, a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ (a továbbiakban: NSZKK) 2022. december 19. napján kelt igazságügyi orvosszakértői szakvéleményét (a továbbiakban: NSZKK szakvélemény), amelyben azt véleményezték, hogy a felperes BNO: M5000 és M5010 kódú betegségei a felperes szolgálati balesetével részben összefügghetnek, azonban ezeknek az oki tényezőknek a pontos nagysága természettudományos módszerekkel nem határozható meg, az nagy valószínűséggel a felperes élete során a nyakát érő erőhatások között csak nagyon kis mértékű lehetett, tekintettel a felperes sporttevékenységére is, aggályosnak tekintette, ezért további szakértői bizonyítást rendelt el. A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Igazságügyi Orvostani Intézete kiegészített szakvéleményében (a továbbiakban: SZTE szakvélemény) foglaltakat, amely szerint a felperes nyaki gerinc betegségei (BNO: M5000, M5010) legnagyobb valószínűséggel természetes kórokú, sorsszerű megbetegedések, a felperes szolgálati feladatai ellátásával nem függnek össze, továbbá összefüggés e betegségek és a felperes 2005. július 5-i balesete között nem állapítható meg, aggálytalannak tekintette és ítéltelése alapjául elfogadta. A bíróság a feleket az SZTE kiegészítő szakvélemény

véleményezésére a 115. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt II. sorszámú végzésben hívta fel azzal, hogy ha a részükre biztosított, a kézbesítéstől számított 10 napon belül észrevételt nem terjesztenek elő, a bíróság úgy tekinti, hogy kiegészítő szakvéleményben foglaltakat elfogadják. A felperes az SZTE szakvélemény kiegészítésre észrevételt a részére biztosított határidőben nem tett, ezért a bíróság úgy tekintette, hogy a kiegészítő szakvéleményben foglaltakat elfogadja.

[18] Az elsőfokú bíróság a megelőző eljárás során beszerzett bizonyítékok, a felek által nem vitatott SZTE szakvélemény kiegészítés és a Kfv.VII.37.804/2020/8. számú kúriai döntésben foglaltak alapján megállapította, hogy a felperes feladatainak ellátása, a 2005. július 5-i balesete és betegségei közötti összefüggés nem valószínűsíthető, szolgálati kötelmei és betegségei (BNO: M5000, M5010) között ok-okozati összefüggés nem áll fenn. Nem fogadta el a bíróság a felperesnek a fizikai alkalmassága fenntartására vonatkozó hivatkozását, mivel ebben a körben az általa „üzött” testépítésre a megelőző eljárásban nem hivatkozott, utalt továbbá arra, hogy a Becsületbíróságnak eljárása során nem azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes betegségei a szolgálati kötelmeivel összefüggnek-e, hanem azt, hogy egészségi alkalmatlansága bekövetkezésében vagy kialakulásában szándékosan vagy súlyosan gondatlanul közrehatott-e. Az a körülmény, hogy a felperes testépítő sporttevékenysége nem minősült olyan sportnak a Hszt. 82/A. § (4) bekezdés h) pontja, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet alapján, amely a felperesi közrehatást megalapozta volna, még nem jelenti azt, hogy ez a sporttevékenység nem játszhatott szerepet a felperes betegségei (BNO: M5000, M5010) kialakulásában.

### **A felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem**

[19] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a jogerős ítélet megváltoztatását, a másodfokú határozatnak – az elsőfokú határozatra is kiterjedő – megsemmisítését az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, perköltségben marasztalását az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (6) bekezdés, a Kp. 1. § (6) bekezdés, 2. § (6) és (7) bekezdés, 37. § (1) bekezdés, 60. §, 72. §, 75-76. §, 79. §, 85. §, 86. §, 89. § (1) bekezdés, 92. § (1) bekezdés b) pont, a Kp. 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 221. §, 279. § (1) bekezdés, a Kp. 84. § (2) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 346. § (5) bekezdés, a Pp. 155. §, 263. § (1)-(3) bekezdés, 265. § (1) bekezdés, 266. § (1) bekezdés, 267. §, 268. § (1) és (2) bekezdés megsértésére hivatkozva.

[20] A felperes szerint az elsőfokú eljárásban a bíróság számos esetben korlátozta a nyilatkozattételi jogát és kirekesztette a nyilatkozatait „különféle indokokra” hivatkozással; nem vette figyelembe a kereseti kérelemben általa hivatkozott valamennyi, a jogsérelmet megalapozó indokot; nem fogadta el azt, hogy a sporttevékenység végzése fizikai alkalmasságának a fenntartásával kapcsolatos kötelezettséghez kapcsolódik. Kifogásolta, hogy az alperes a megelőző eljárásban, a bíróság a peres eljárásban nem vizsgálta azokat a hivatkozásait, amelyek szerint a betegségei kialakulásában a nem megfelelő munkakörülmények is szerepet játszhattak; a bíróság a kiegészítő szakvéleményre vonatkozó, a tárgyalást megelőző írásbeli észrevétel megtételére 15 napnál rövidebb határidőt állapított meg, a határidőt lejártát követően az észrevétel megtételét nem engedélyezte a tárgyaláson.

[21] Előadta, hogy „az összefoglaló iratban” fenntartotta a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményével kapcsolatban korábban általa előadottakat és álláspontja a szakvélemény kiegészítését követően sem változott a korábban többször kifejtett eltérő jogi álláspontja miatt. A szakvélemény kiegészítését a továbbiakban nem kívánta aggályossá tenni, ezért a bizonyítási eljárást érintő, ezzel kapcsolatos további nyilatkozatot, indítványt nem tett. „Ugyanakkor az, hogy ilyen nyilatkozatot nem tett, nem jelenti azt, hogy a szakvélemény kiegészítést elfogadná”.

[22] A felperes szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét eredményezte, hogy az alperes eljárása során az egészségi állapotával kapcsolatos orvosi szakvéleményt „okirattellenesen és önkényesen az adott eljárásban képviselt érdeke szerint eltérően” értelmezte; „az alperes a szolgáltatati kötelekkel való összefüggést kimondó határozat után, azt a szakvéleményt és FÜV határozatot, amely megállapította, hogy 18%-os mértékű üzemi baleseti eredetű össz-szervezeti egészségkárosodásban szenved, nem vitatta, sőt, a felperes szolgáltatati jogviszonyát megalapozó indokként felhasználta”. Ezzel összefüggésben előadta, hogy „a kiegészítő szakvéleménynek nem lehetett volna a tárgyköre a korábban meghozott végleges határozaton alapuló egészségkárosodást tényét megállapító határozattól való eltérést pusztán azzal indokolni, hogy nem ismert az a tény, hogy a BFKH és az annak alapján eljáró I. fokú FÜV bizottság mit vett figyelembe, különös tekintettel arra a tényre, hogy mindkét bizottságnak ugyanaz volt az elnöke”. Az elsőfokú bíróság egy másik végleges közigazgatási határozatot jogsértően hagyott figyelmen kívül.

[23] A felperes álláspontja szerint a jogerős ítéletnek nemcsak a perben érvényesített porckorongsérvének és az abból keletkező betegségeinek, illetve azok szolgáltatati kötelekkel való összefüggése megállapítására kellett volna kiterjednie, hanem az alapügyben nem vizsgált betegségek fennállására, illetve meg nem lévő betegségekkel kapcsolatban azok hiányaira, továbbá az eljárási szabályok súlyos fokú megszegése miatt a támadott határozatokat más okokból sem lehet csakis hatályon kívül helyezni.

[24] Iratellenesek és tévesek az elsőfokú bíróságnak a felülvizsgálat terjedelmének „kitágítására”, a meg nem engedett keresetmódosításra vonatkozó megállapításai, mert a 2023. január 26. napján kelt beadványban megjelölt betegségek vizsgálatának a hiányában „a minősítés alaptalan”, a beadványban előadottakat „a 2021. március 31. napján közölt keresetváltoztatásában, mind a jegyzőkönyvben írtak szerint fenntartotta”. Az első tárgyaláson általa előadottak, amely szerint a “BNO 5000 és a BNO 5010 kódú betegségek tekintetében hivatkozunk azoknak a szolgáltatati kötelekkel való összefüggésére” nem értelmezhető úgy, hogy a korábbi és a többi betegség vonatkozásában a közölt kereseti kérelemtől elállt volna.

[25] A felperes szerint az elsőfokú bíróság – a Kfv.37.071/2024/2. számú kúriai döntésben foglaltakra is figyelemmel – a tényállást hiányosan és iratellenesen állapította meg, a bizonyítékokat tévesen, iratellenesen és okszerűtlenül értékelte, azokból téves következtetést vont le, a felperes perbeli nyilatkozatait figyelmen kívül hagyta, döntését a szükséges mértékig nem indokolta, ezért nem lehet megállapítani, hogy mely bizonyítékokat miért rekesztett ki, és a rendelkezésre álló bizonyítékok ellentmondásosságát miért nem oldotta fel, ami sérti a Kp. 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdését, illetve döntésének jogi indokolása nem felel meg a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltaknak.

[26] Téves az elsőfokú bíróság következtetése, amely szerint, ha az SZTE kiegészítő szakvéleményét nem vitatja, azt úgy lehet tekinteni, mintha azt elfogadta volna. A kiegészítő szakvélemény nem egységes szerkezetű az alapszakvéleménnyel, csak ahhoz fűz kiegészítést, ezért az elsőfokú bíróság az alapszakvélemény és a kiegészítő szakvélemény összefüggését, vagyis a kiegészített alapszakvélemény értékelését és az azzal kapcsolatos felperesi

nyilatkozattételre felhívás útján tévesen nem vizsgálta. A kiegészítő szakvéleményre tett nyilatkozata hiányát nem lehet úgy tekinteni, hogy az alapszakvéleményt is elfogadta, ezért az SZTE szakvéleményét a kiegészítő szakvéleményre is kiterjedően érdemben és megfelelő módon, perbeli nyilatkozatban vitatta, amelyet a bíróság nem hagyhatott volna figyelmen kívül. Az NSZKK szakvélemény kizárásának tényét a jogerős ítélet tartalmazza, azonban indokolás hiányában nem világos, hogy azt a bíróság milyen okból tartotta aggályosnak, ezért az ítélet a szükséges mértékig nem indokolt. Az elsőfokú bíróság az eltérő szakértői vélemények ellentmondásait nem oldotta fel, aggályos szakvéleményt vett figyelembe és kirívóak okszerűtlenül mérlegelte a bizonyítékokat.

[27] Az alperes a bizonyítási kötelezettségének a perben nem tudott eleget tenni, nem tudta kétséget kizáró módon igazolni, hogy a perben támadott határozatait megalapozottan hozta meg. A jogerős ítéletben a bizonyítékok értékelése, a további bizonyítás mellőzése kirívóan okszerűtlen, ezért nem támasztják alá az érdemi döntésben foglaltakat. Az üzemi baleseti részegészségkárosodására vonatkozó határozatok megállapításait figyelmen kívül hagyó SZTE szakvéleményt és annak kiegészítését a bíróság nem vehette volna figyelembe az ítélelhozatal alapjául, azt a bizonyítékok sorából ki kellett volna zárnia. A jogerős ítélet indokolása nem világos, abból nem állapítható meg, hogy a keresetváltoztatásokkal, a jogvita kereteinek kibővítésével, jogvita új irányainak meghatározására alapozó kereseti kérelem elutasítását mire alapozza a bíróság. Álláspontja szerint a perben okiratokkal és nyilatkozatokkal alátámasztotta, hogy „a bíróság ítéleti állításai mind a tényállítás (jogvita kereteinek és irányainak megállapítása), mind a jogállítás (keresetváltoztatás kizártsága) téves. Ebből következően is iratellenes és okszerűtlen”.

[28] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását arra hivatkozva, hogy a felperes nyilatkozattételi jogát korlátozás nélkül gyakorolhatta, a tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült, az elsőfokú bíróság minden kereseti kérelmet elbírált, a bizonyítási eljárás szabályait nem sértette meg, a jogerős ítélet mindenben megalapozott.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

[29] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdésének alkalmazásával befogadta, majd az érdemi elbírálás eredményeként megállapította, hogy az – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[30] A Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 115. § (2) bekezdése és a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[31] A Kp. 43. § (1) bekezdése szerint a felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg; a keresetet a közigazgatási cselekmény keresettel nem támadott, a cselekmény egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető rendelkezésére csak a keresetindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni.

[32] A Kp. 2. § (4) bekezdése szerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.

[33] A Kúria követendő határozataiban már kimondta, hogy a közigazgatási perben a kereseti kérelem nem általában vonatkozik a támadott döntés felülvizsgálatára, annak irányát



és kereteit az állított jogsérelem jelöli ki. A kereset korlátai tekintetében minden ügyben külön kell vizsgálni, hogy a kereset a határozat mely tartalmára és ezzel összefüggésben milyen jogsértésre irányul (Kfv.III.35.359/2015/7., Kfv.III.37.345/2020/10., Kfv.VII.37.806/2023/7.).

[34] A peradatok szerint a felperes a 2021. május 19-én tartott első tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a keresetét az április 1-jén benyújtott beadványában foglaltak szerint tartja fenn, a bíróság kérdésére pedig úgy nyilatkozott, hogy a BNO: 5000 és 5010 kódú megbetegedések körében hivatkozik azok szolgálati kötelmekkel való összefüggésére. A felperes 2020. december 20-án előterjesztett keresetlevelében, a keresetet módosító beadványában és az első tárgyaláson sem adott elő olyan kérelmet, amelynek alapján a bíróságnak eljárása során a felperes más, olyan megbetegedéseit is vizsgálnia kellett volna, amelyeknek a szolgálati kötelmekkel való összefüggését a felperes nem állította. A felperes tehát az első tárgyaláson a fentiek szerint módosított keresetében azt kérte, hogy a bíróság a támadott határozatot változtassa meg és állapítsa meg, hogy a BNO: 5000 és 5010 kódú porckorong megbetegedései a szolgálati kötelmekkel összefüggőek, ezért – a Kp. 43. § (1) bekezdése megsértése körében – tévesen hivatkozott arra felülvizsgálati kérelmében, hogy az elsőfokú bíróság az első tárgyalást követően előterjesztett további kérelmei alapján, minden korlátozás nélkül köteles lett volna az alperes másodfokú határozata felülvizsgálatára, illetve a felülvizsgálatnak nemcsak a perben érvényesített porckorongsérvének és az abból keletkező betegségeinek, illetve azok szolgálati kötelmekkel való összefüggésének a megállapítására, hanem az alapügyben nem vizsgált betegségek fennállására, illetve a meg nem lévő betegségekkel kapcsolatban azok hiányaira is ki kellett volna terjednie. Az elsőfokú bíróságnak „a felülvizsgálat terjedelmének kitágítására”, a meg nem engedett keresetmódosításra vonatkozó megállapításai helytállóak, a jogvitát a keresetben állított jogsérelem kereteinek figyelembevétel teljeskörűen elbírált, a kereseti kérelemhez kötöttségre, valamint a keresetváltóztatásra vonatkozó szabályokat [Kp. 2. § (4) bekezdés, 43. § (1) bekezdés, 86. § (1) bekezdés] jogszabálysértés nélkül értelmezte és alkalmazta.

[35] A felperes felülvizsgálati kérelmében helyesen hivatkozott arra, hogy a munkáltatónak hivatalbóli eljárása során valamennyi betegsége szolgálati kötelmekkel összefüggését vizsgálnia kellett, figyelmen kívül hagyta azonban, hogy az alperes az „alapeljáráshoz” valamennyi betegsége vizsgálatát kérte; a felperes keresetében a felülvizsgálat körét leszűkítette, kizárólag a BNO: 5000 és 5010 kódú porckorong megbetegedései szolgálati kötelmekkel összefüggésének megállapítását kérte, ezért az elsőfokú bíróság a peres eljárás során a kérelemhez kötöttségre figyelemmel csak ezeknek a betegségeknek a szolgálati kötelmekkel összefüggését vizsgálhatta.

[36] A Kúria rámutat arra, hogy a munkáltatónak a baleset, betegség szolgálati kötelmekkel összefüggésének minősítésére irányuló eljárásával kapcsolatos jogorvoslati eljárás [Hszt. 257. § (1) bekezdés] a Kp. 4. § (7) bekezdés 4. pontja szerinti megelőző eljárásnak minősül, figyelemmel arra, hogy a „megelőző eljárás” fogalma alatt a jogvita tárgyává tett közigazgatási cselekmény megvalósítására folytatott közigazgatási hatósági vagy más jogorvoslati eljárást – a Közzolgálati Döntőbizottság eljárása kivételével – egyaránt érteni kell [Kp. 5. § (4) bekezdés harmadik mondat, a megelőző eljárás fogalmáról a közzolgálati jogviszonyokban szóló 1/2022. (VI. 08.) KK vélemény]. A követendő kúriai gyakorlat szerint (Kfv.VII.37.977/2020/4., Kfv.VII.37.543/2020/4., Kfv.VII.45.116/2023/5. stb.) a közigazgatási per tárgya a keresettel támadott közigazgatási határozat (az alperesnek a megelőző eljárásban hozott határozata), a perben az elsőfokú bíróságnak – a keresettel meghatározott korlátok között – a határozat jogszerűségéről kellett állást foglalnia. A Kúriánál előterjesztett felülvizsgálati kérelem önálló jogorvoslat, a felülvizsgálati eljárás középpontjában a jogerős ítélet áll; eljárása során a Kúria az ítélet törvényességét, ennek

keretében, a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem korlátai között azt vizsgálja, hogy az elsőfokú bíróság az anyagi és eljárásjogi szabályok betartásával hozta-e meg jogerős határozatát. Erre figyelemmel a Kúriának a felülvizsgálati kérelem elbírálása során nem az alperes határozatának jogszerűségéről, hanem a jogerős ítélet törvényességéről kellett állást foglalnia.

[37] A Hszt. 1. §-a értelmében a törvény hatálya a rendvédelmi szerv hivatásos állománya tagjainak hivatásos szolgálati jogviszonyára terjed ki, ezért a követendő kúriai gyakorlatra figyelemmel a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának tagja balesete, betegsége szolgálati kötelekkel összefüggésének hivatalbóli vizsgálatára vonatkozó eljárásban a Hszt. és a végrehajtására kiadott rendeletek szabályait kell alkalmazni (Kfv.VII.37.857/2020/4.).

[38] A baleset, betegség szolgálati kötelekkel összefüggésének hivatalbóli vizsgálatára vonatkozó eljárásban az alperes munkáltatóként jár el, a felperes álláspontjától eltérően nem minősül közigazgatási szervezetnek, a szolgálati jogviszony alanyai (a munkáltató és a hivatásos állomány tagja) nem minősülnek ügyfélnek, a baleset, betegség szolgálati kötelekkel összefüggésének minősítése nem hatósági ügy, ezért a felperes téves jogértelmezés alapján kérte számon az Ákr. tisztességes közigazgatási hatósági eljárással kapcsolatos követelményeinek érvényesülését a hivatásos állomány tagja balesete, betegsége szolgálati kötelekkel összefüggésének megállapítására irányuló eljárásában. A munkáltatónak ebben az eljárásban az általában elvárható, illetve a Hszt. és a végrehajtási rendeletekben előírt magatartási követelményeket az alábbiak szerint kell megtartania.

[39] A Hszt. 3. §-a szerint a szolgálati viszony alanyai a jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a jóhiszeműség és a tisztesség elvének megfelelően kötelesek eljárni és kölcsönösen együttműködni. Kötelesek egymást tájékoztatni minden olyan tényről, adatról, körülményről vagy változásról, amely a szolgálati viszony létesítése, valamint az e törvényben meghatározott jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése szempontjából lényeges.

[40] A Hszt. rendelkezései alapján a jóhiszeműség és a tisztesség a szolgálati jogviszonyban álló felektől általában elvárható magatartás alapkövetelménye (objektív elvárási szint), amelynek a jogalkotó részéről történő meghatározása azt a társadalmi elvárást fejezi ki, hogy a felek szolgálati jogviszonnyal összefüggő magatartását a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelő kölcsönös együttműködési szándék vezesse, a rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye érvényesüljön. Az együttműködési kötelezettség teljesítésének központi eleme a kölcsönösség, a szolgálati jogviszony alanyai a jogaik és kötelezettségeik teljesítése során egymás jogának, jogos érdekeinek figyelembevételével, tiszteletben tartásával kötelesek eljárni (kötelesek együttműködni). A felek együttműködési kötelezettségének elősegítése érdekében a Hszt. külön is rendelkezik a tájékoztatási köteletség követelményeiről és e követelmények alkalmazhatóságának terjedelméről (korlátjairól). A tájékoztatási kötelezettség általános korlátját képezhetik a felek védett érdekei, különösen a munkáltató szolgálati, gazdasági érdekeinek, illetve a munkavállaló személyiségi jogainak a védelme. Mindezekre figyelemmel a felperes felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul hivatkozik a tisztességes eljáráshoz való jog Ákr. rendelkezései alapján történt megsértésére, a munkáltató együttműködési (tájékoztatási) kötelezettségeinek megsértését azonban keresetében és felülvizsgálati kérelmében – az alábbiak szerint – egyaránt megalapozottan kifogásolta.

[41] Az elsőfokú bíróság azt helytállóan állapította meg, hogy az alperes munkavédelmi hatósága a felperes megbetegedései kivizsgálását elvégezte, beszerezte a felperes jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatát, az alperes munkavédelmi felügyelőjének, az illetékes alapellátó orvosnak, az alapellátó pszichológusnak a véleményét, valamint a I. fokú FÜV

Bizottság szakvéleményét, amelyek alapján az alperes meghozhatta a elsőfokú határozatot, a felperes fellebbezésére figyelemmel pedig beszerezték a II. fokú FÜV Bizottság szakvéleményét, ezért a BM rendelet 28/A. §-ában meghatározott követelmények teljesültek, az alperes a tényállást teljeskörűen feltárta, a határozatokat a vonatkozó eljárási jogszabályok rendelkezéseinek megtartásával hozták meg. Figyelmen kívül hagyta azonban a bíróság az együttműködési, tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó – a fentiek szerint értelmezendő és alkalmazandó – rendelkezéseket, amelyek alapján megállapítható, hogy a munkáltató azzal, hogy a döntése alapjául szolgáló, eljárása során beszerzett dokumentumokat a felperes részére nem kézbesítette, illetve az abban foglaltakról teljeskörűen nem tájékoztatta, az együttműködési, tájékoztatási kötelezettségét megszegte. A bíróság szabályszegése azonban nem az ügy érdemére kiható jogszabálysértés, a felperes ugyanis a megelőző eljárásban a munkáltató által beszerzett fenti okiratokat az igényérvényesítéshez szükséges mértékben, a peres eljárás során pedig teljeskörűen megismerhette, azokra vonatkozóan észrevételt tehetett, a vitatott tényekre, körülményekre vonatkozóan bizonyítási indítványt terjeszthetett elő. A felperes által megjelölt hiányosságok a peres eljárás megindítását, az igényérvényesítését nem gátolták, perbeli jogainak gyakorlásában nem akadályozták. A Kúria ebben a körben utal arra, hogy a szakvélemény alperes általi értelmezése – a felperesnek a felülvizsgálati kérelemben előadott álláspontjától eltérően – önmagában sem a tisztességes eljáráshoz való jog, sem az együttműködési, tájékoztatási kötelezettség sérelmét nem eredményezheti.

[42] A felperes felülvizsgálati kérelmében az eljárási szabályszegések körében a szakvélemény aggályosságát, nyilatkozattételi joga korlátozását, az elsőfokú bíróság bizonyítás eredményének mérlegelésével kapcsolatos tevékenységét, egyebek mellett a Pp. 279. § (1) bekezdése és a Pp. 346. § (5) bekezdés megsértését kifogásolta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a kiegészített szakértői véleményt az általa megjelölt aggályok miatt ítélezése alapjául nem fogadhatta volna el, illetve a jogerős ítélet tartalmilag hiányos, a bíróság az indokolási kötelezettségét elmulasztotta, mert a szakvéleménnyel, illetve a kiegészítő véleménnyel kapcsolatos valamennyi kifogását a jogerős ítélet indokolása teljes egészben nem tartalmazza, a tényállás hiányos, iratellenes, a bíróság a bizonyítékokat tévesen, iratellenesen és okszerűtlenül értékelte, azokból téves következtetést vont le, nem állapítható meg, hogy egyes bizonyítékokat miért rekesztett ki, a rendelkezésére álló bizonyítékok ellentmondásosságát nem oldotta fel.

[43] A Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 346. § (4) bekezdése az ítélet indokolása tekintetében előírja, hogy annak tartalmaznia kell a bíróság által megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét, illetve nyilatkozatát és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást, továbbá a jogi indokolást. Az (5) bekezdés szerint a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[44] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletének indokolásában a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékelte [Kp. 78. § (2) bekezdés], az indokolás tartalmazza – egyebek mellett – az általa megállapított tényeket, az azokra vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit [Pp. 346. § (4)-(5) bekezdés]. A felperesnek a felülvizsgálati kérelemben rögzített ezzel ellentétes álláspontja iratellenes.

[45] Az Alkotmánybíróság következetes, a Kúria számos határozatában (pl. Kfv.V.35.279/2024/7., Kfv.VI.37.519/2024/3., Kfv.VII.37.577/2024/2.) idézett gyakorlata szerint az indokolt bírói döntéshez fűződő jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményének garanciális jelentőségű részjogosítványát képezi, a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy a bíróság a döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően számot kell adnia. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek teljesítése kapcsán vizsgálni kell a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket {ld. 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság az indokolási kötelezettség határait kijelölve hangsúlyozta, hogy az Alaptörvényből fakadó követelményből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {legutóbb például: 17/2024. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [48]}, azonban az indokolásnak az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre minden esetben ki kell terjednie {legutóbb például: 3338/2024. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [39]}.

[46] A peradatok szerint az elsőfokú bíróság a felperesnek a kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményével kapcsolatos kifogásai alapján felhívta a szakértőt szakvéleménye kiegészítésére; a kiegészítő szakvéleményt a szakértő a 2024. szeptember 17-re kitűzött tárgyalásig nem nyújtotta be, ezért a bíróság a tárgyaláson hozott végzésében – 10 napos határidővel – felhívta a tárgyaláson jelen nem lévő feleket arra, hogy annak beérkezése után tegyék meg észrevételeiket, amelynek hiányában a bíróság úgy tekinti, hogy a felek a kiegészítő szakvéleményt elfogadják. A végzést a felperes jogi képviselője 2024. szeptember 27-én, a kiegészítő szakvéleményt október 14-én vette kézhez, a határidő rövidségét nem kifogásolta, észrevételeit a bíróság által megadott határidőben és azon túl, a következő, október 29-én megtartott tárgyaláson sem terjesztett elő, a kiegészített szakvéleményt (az ágyéki gerinc megbetegedéssel összefüggésben) csupán az utolsó tárgyalás előtt, november 13-án benyújtott összefoglaló nyilatkozatában kérdőjelezte meg. A kiegészítő szakvélemény tekintetében a felperes az utolsó tárgyalás előtt tett összefoglaló nyilatkozatában (és az ezzel tartalmilag megegyező tartalmú felülvizsgálati kérelmében is) azt adta elő, hogy többször kifejtett eltérő jogi álláspontja miatt a szakvélemény kiegészítését a továbbiakban nem kívánja aggályossá tenni, emiatt a bizonyítási eljárást érintő ezzel kapcsolatos további nyilatkozatot, indítványt nem tesz. A felperes nyilatkozatának szövegszerű és tartalmi értelmezése alapján egyaránt megállapítható, hogy a kiegészítő szakértői véleményben foglaltak aggálytalanságát érdemben nem tette vitássá, erre figyelemmel megalapozatlanul kifogásolta felülvizsgálati kérelmében, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői véleményt az általa megjelölt aggályok ellenére ítélezése alapjául elfogadta, hiszen annak kiegészítését követően további aggályokat (hiányosságokat, ellentmondásokat, stb.) nem adott elő, további bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

[47] A felperes a nyilatkozattételi joga korlátozását, azt, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyaláson meghozott, a kiegészítő szakvélemény észrevételezésével kapcsolatos végzésében 15 napos határidőnél rövidebb (10 napos) határidőt biztosított észrevételei előterjesztésére, megalapozottan kifogásolta, a bíróság ugyanis a tárgyalásnak a további bizonyítás szükségessége miatt történő elhalasztása esetén – a tárgyalási időköz sürgős esetben történő

lerövidítésének lehetőségétől [Kp. 68. § (4) bekezdés] eltérően – tizenöt napnál rövidebb határidőt nem állapíthat meg az írásbeli nyilatkozat előterjesztésére [Kp. 75. § (2) bekezdés]. Ez az eljárási szabályszegés azonban a fentiekben leírt körülményekre, a felperes nyilatkozattételi, észrevételei, bizonyítási indítványai előterjesztésére fennállt lehetőségeire is figyelemmel, nem minősült a döntés érdemére kiható, lényeges eljárási szabályszegésnek. A Kúria a felperesnek az elsőfokú bíróság fenti végzésében foglalt figyelmeztetésével kapcsolatos további kifogásával kapcsolatban utal arra, hogy a törvény a fél késedelmesen előterjesztett nyilatkozata mellőzésére törvényes lehetőséget biztosít [Kp. 60. § (2) bekezdés], a felperes ettől eltérő álláspontja a Kp. rendelkezéseivel nem támasztható alá. A perbeli esetben az elsőfokú bíróság fenti szabályszegése („a nyilatkozattételi jog korlátozása”) az ügy érdemére kiható jogszabálysértésnek azért sem tekinthető, mert a felperes az utolsó tárgyalás előtt előterjesztett összefoglaló nyilatkozatában észrevételt tett [Kp. 75. § (2) bekezdés], a kiegészítő szakvélemény aggálytalanságát – a fentiekben ismertettek szerint – nem vitatta.

[48] A felperes megalapozatlanul állította a fentiekkel összefüggésben a jogerős ítélet tartalmi hiányosságát, az indokolási kötelezettség elmulasztását is, mert az elsőfokú bíróság a szakvéleménnyel, illetve a kiegészítő szakvéleménnyel kapcsolatos valamennyi kifogását a megelőző eljárás és a per adataival összevetve, illetve a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárás során megállapított tényállással összevetve bírálta el, a jogerős ítélet erre vonatkozóan indokolást tartalmaz. A beszerzett igazságügyi szakértői vélemény aggálytalanságára, valamint a keresethez kötöttségre figyelemmel az elsőfokú bíróságnak jogerős ítélete indokolásában – a felülvizsgálati kérelemben foglaltaktól eltérően – nem kellett számot adnia a megelőző eljárásban beszerzett szakvélemények, a FÜV Bizottságok véleményei jogszerűségéről (helytállóságáról, aggályosságáról), illetve megállapítható, hogy az alperes bizonyította a felperes betegségei szolgálati kötelezésekkel összefüggésének hiányát. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes a jogerős ítélet indokolásában foglaltakkal nem ért egyet, eltérő jogi álláspontot fogalmaz meg, a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat nem alapozza meg.

[49] A felülvizsgálati eljárásban – annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt – nincs helye bizonyítás felvételének, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésének, a Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján hozza meg döntését [Kp. 120. § (5) bekezdés]. A követendő kúriai gyakorlat (EBH2017. K.20., Kfv.VII.38.167/2021/15., Kfv.VII.45.207/2022/10., Kfv.III.37.768/2022/7., stb.) következetes abban, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének általában nincs helye. Ez alól csak szűk körben van helye kivételnek: ha jogszabálysértés állapítható meg a felülvizsgálni kért ítélet tényállásával összefüggésben, mert az nyilvánvalóan helytelen, kirívóan okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésen alapszik, vagy megfelelő indokolás hiányában nyilvánvalóan önkényes [Kp. 78. § (1) és (2) bekezdés, Pp. 279. § (1) bekezdés]. Ilyen hiba, hiányosság a perbeli esetben a jogerős ítélet indokolásával kapcsolatban nem állapítható meg, a felperes a felülvizsgálati kérelem befogadásával kapcsolatos kúriai gyakorlatra (Kfv.37.071/2024/2.) hivatkozva megalapozatlanul állította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül értékelte, az álláspontja alátámasztására vonatkozóan felsorolt bizonyítékok (a megelőző eljárás során beszerzett szakvélemények, orvosi vélemény, a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye) és az erre alapozott jogi érvek – a fentiekben kifejtettekre figyelemmel – alkalmatlanok a kirívóan okszerűtlen bizonyítékértékelés igazolására.

[50] A Kúria ebben a körben utal arra, hogy a következetes kúriai gyakorlat szerint (Kfv.III.45.284/2022/5.) a Kp. 78. § (4) bekezdése a megelőző eljárásban fennálló tényekre történő perbeli hivatkozás, és nem a megelőző eljárásban már hivatkozott tények alátámasztására szolgáló bizonyítási indítványok elé állít korlátot. Erre figyelemmel az

elsőfokú bíróság a felperesnek a fizikai alkalmassága fenntartására (testépítésre) vonatkozó hivatkozását a bizonyítékértékelés során megalapozatlanul zárta ki, mert betegségeit (a tényeket) a megelőző eljárásban megjelölte, a peres eljárás során csupán azok szolgálati kötelmekkel összefüggését kívánta alátámasztani a testépítésre hivatkozással, ez a körülmény azonban önmagában a kirívóan okszerűtlen bizonyítékértékelést, a szakvélemény aggályosságát nem támasztja alá. Az elsőfokú bíróságnak a Becsületbíróság döntésével, valamint a felperes balesete szolgálati kötelmekkel összefüggésével kapcsolatos okfejtése megalapozott, annak megismétlése szükségtelen, attól a Kúria eltekint.

[51] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Kp. 121. § (2) bekezdés alapján.

### A döntés elvi tartalma

[52] *I. A baleset, betegség szolgálati kötelmekkel összefüggésének hivatalbóli vizsgálatára vonatkozó eljárásban az alperes munkáltatóként jár el, nem minősül közigazgatási szervezetnek, a szolgálati jogviszony alanyai (a munkáltató és a hivatásos állomány tagja) nem minősülnek ügyfélnek, a baleset, betegség szolgálati kötelmekkel összefüggésének minősítése nem hatósági ügy, ezért az Ákr. tisztességes közigazgatási hatósági eljárással kapcsolatos követelményei nem érvényesülnek a hivatásos állomány tagja balesete, betegsége szolgálati kötelmekkel összefüggésének megállapítására irányuló eljárásában. A munkáltatónak ebben az eljárásban az általában elvárható, illetve a Hszt. és a végrehajtási rendeletekben előírt magatartási követelményeket azonban meg kell tartania.*

*II. A Hszt. rendelkezései alapján a jóhiszeműség és a tisztesség a szolgálati jogviszonyban álló felektől általában elvárható magatartás alapkövetelménye (objektív elvárási szint), amelynek a jogalkotó részéről történő meghatározása azt a társadalmi elvárást fejezi ki, hogy a felek szolgálati jogviszonnyal összefüggő magatartását a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelő kölcsönös együttműködési szándék vezesse, a rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye érvényesüljön. Az együttműködési kötelezettség teljesítésének központi eleme a kölcsönösség, a szolgálati jogviszony alanyai a jogaik és kötelezettségeik teljesítése során egymás jogának, jogos érdekeinek figyelembevételével, tiszteletben tartásával kötelesek eljárni (kötelesek együttműködni). A felek együttműködési kötelezettségének elősegítése érdekében a Hszt. külön is rendelkezik a tájékoztatási kötelesség követelményeiről és e követelmények alkalmazhatóságának terjedelméről (korlátjairól). A tájékoztatási kötelezettség általános korlátját képezhetik a felek védett érdekei, különösen a munkáltató szolgálati, gazdasági érdekeinek, illetve a munkavállaló személyiségi jogainak a védelme.*

### Záró rész

[53] A felperes a pernyertes alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó a Pp. 81. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján köteles.

[54] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (1) bekezdése alapján számított feljegyzett felülvizsgálati közigazgatási bírósági eljárási illeték

utólagos viselésére a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperes lenne köteles, figyelemmel azonban munkavállalói költségkedvezményére, a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték a Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, és a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad. Az Itv. 45/A. § (4) bekezdése szerint a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos per illetéke – ha az eljárás tárgyának az értéke nem állapítható meg – 10.000 forint. Az Itv. 50. § (1) bekezdése értelmében az illeték alap után az illeték mértéke ítélet elleni felülvizsgálat esetében 10%, de legalább 50.000 forint, ezért az állam terhén maradó illeték 50.000 forint.

[55] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése által alkalmazni rendelt Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[56] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. április 15.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s. k. bíró, Dr. Szilas Judit s. k. bíró, Dr. Varga Eszter s. k. bíró